

**«Վնասվածքաբանություն և օրթոպեդիա» մասնագիտությամբ
հետազոտողի որակավորման քննության
ՀԱՐՑԱՇԱՐ**

1. Հրազենային վիրավորումներ, դասակարգում, հյուսվածքների վնասման և վերքային խողովակի առանձնահատկությունները, բուժման մոտեցումները:
2. Ոսկրային դեֆեկտ և ոսկրի դեֆիցիտ, տարբերակումը, բուժման մոտեցումները:
3. Էմբոլիաներ և դիսսիմինացված ներանոթային մակարդման համախտանիշ:
4. Հետազոտման հիմնական և նորագույն եղանակները վնասվածքաբանության և օրթոպեդիայի բնագավառում, լրացուցիչ հետազոտություններ, ցուցումներ:
5. Ոսկրերի վրա կատարվող վիրահատություններ (օսթեոտոմիա, օսթեոկլյազիա, ռեզեկցիա, տրեպանացիա, ոսկրային պատվաստ և այլն), ցուցումները, վիրահատական տեխնիկան:
6. Պոլիտրավմա, դասակարգումներ, ախտորոշում, բուժման հիմնական սկզբունքներ:
7. Ոսկրի ֆիզիոլոգիական և ռեպարատիվ ռեգեներացիաներ (ռեպարատիվ ռեգեներացիայի փուլերը ըստ տարբեր հեղինակների):
8. Տրավմատիզմ, տեսակներն ու դասակարգումը:
9. Փափուկ հյուսվածքների վնասվածքներ, ընդհանուր հասկացություններ, դասակարգում, ախտորոշումը և բուժումը:
10. Վերքեր և վերքային վարակ:
11. Ծայրամասային նյարդերի վնասվածքներ, ախտորոշում, զգայունության որոշման 1. հատուկ թեստեր, բուժում:
12. Օստեոմիելիտ, դասակարգում, օստեոմիելիտ, կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
13. Ջլերի, մկանների և կապանների վնասվածքներ, ախտորոշման և բուժման հիմնական սկզբունքները):
14. Երկարատև ճնշման համախտանիշ, պաթոգենեզ, կլինիկա, բուժում:
15. Կոմպարտմենտ համախտանիշ, պաթոգենեզ, կլինիկա, բուժում:
16. Նեյրոդիստրոֆիկ խանգարումներ, պաթոգենեզ, կլինիկա, բուժում:
17. Ֆոլկմանի իշեմիկ կոնտրակտուրա, պաթոգենեզ, կլինիկա, բուժում:
18. Հոդախախտեր, դասակարգում, ախտորոշման և բուժման հիմնական սկզբունքները:
19. Կոտրվածքների սերտաճման խանգարումներ, պատճառներ, բուժման հիմնական սկզբունքները:
20. Կոտրվածքների բուժման կոնսերվատիվ եղանակները, տեսակները, ցուցումներն ու հակացուցումները, բարդությունները:
21. Կոտրվածքների բուժման վիրահատական եղանակները, տեսակները, ցուցումներն ու հակացուցումները, բարդությունները:
22. Ընկղմված օստեոսինթեզ՝ ներոսկրային (ինտրամեդուլյար), վերոսկրային (ենթավերնոսկրային), կենսաբանական (վերվերնոսկրային), ցուցումներն ու հակացուցումները, բարդությունները:
23. Արտաքին օստեոսինթեզի ձևերը, ցուցումներն ու հակացուցումները, բարդությունները:

24. Նվազ ինվազիվ (կոնսերվատիվ) օստեոսինթեզ, պտուտակներով, ձողերով, շյուղերով (փնջով, տրանսկորտիկալ, ինտրամեդուլյար, տրանսարտիկուլյար), ցուցումներն ու հակացուցումները, բարդությունները:
25. Օրթոպեդավնասավաճքաբանական հիվանդների վերականգնման (ռեաբիլիտացիայի) ընդհանուր հարցեր:
26. Ծնկան հոդի արթրոսկոպիա, ցուցումներ, վիրահատական մուտքեր, տեխնիկա:
27. Բազկոսկրի վնասվածքային և սովորության հոդախախտեր, ըստ տարբեր հեղինակների ուղղման մեթոդների տեխնիկան և անշարժացումը, բուժման վիրահատական եղանակներ:
28. Ստորին վերջույթի ոսկրերի «բամպերային» կոտրվածներ, առանձնահատկություններ, բուժման ժամանակակից մոտեցումներ և եղանակներ:
29. Ծնկան հոդի մահիկների վնասվածքներ, ախտորոշման և բուժման ժամանակակից եղանակները (մահիկի արթրոսկոպիկ վերականգնում, մահիկի մասնակի կամ լրիվ հեռացում):
30. Ազդրոսկրի պրոքսիմալ հատվածի կոտրվածքներ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժման ժամանակակից եղանակներ, բարդություններ:
31. Բազկոսկրի պրոքսիմալ հատվածի կոտրվածքներ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժում:
32. Ազդրոսկրի ներոսկրածուծային օստեոսինթեզ, ցուցումներ, վիրահատական մուտք, տեխնիկա:
33. Կոնքի ոսկրերի կոտրվածքներ, կոտրվածք-հոդախախտեր, դասակարգում, ախտորոշում, բուժում, բարդություններ:
34. Սրունք-թաթային հոդի վնասվածքներ (կոտրվածքներ, կոտրվածք-հոդախախտեր), դասակարգում, ախտորոշում, բուժում, հնարավոր բարդություններ:
35. Ուսահոդում սովորության հոդախախտ և անկայունություն, առաջացման պատճառները, ախտորոշում, վիրահատական բուժման ժամանակակից եղանակներ (Բանկարտ, Բրիսլոու և այլ հեղինակների վիրահատություններ, տեխնիկական հարցեր):
36. Ուսային հոդի արթրոսկոպիա, ցուցումներ, վիրահատական մուտքեր, տեխնիկա:
37. Կրծքավանդակի և կողերի վնասվածքներ՝ կողերի կոտրվածքներ, կրծոսկրի վնասվածքներ, կրծքավանդակի սալջարդեր, պլերոպնևմոթորաքս և հեմոթորաքս, թափանցող և խոռոչային վնասումներ:
38. Անրակի կոտրվածք և հոդախախտ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժում:
39. Թիակի կոտրվածքներ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժում, թիակը կայունացնող մկանների վնասվածքներ, տանձաձև փոսի կոտրվածքներ:
40. Ուսահոդի շրջանի փափուկ հյուսվածքային վնասվածքներ՝ պտտող մանժետի, տանձաձև փոսի շրթի, երկզուխ մկանի պրոքսիմալ ջլերի վնասվածքներ, ախտորոշում, բուժում:
41. Արմնկային հոդը կազմող ոսկրերի կոտրվածքներ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժում:
42. Դաստակը կազմող ոսկրերի վնասվածքներ՝ հոդախախտեր և կոտրվածքներ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժում:
43. Կոնքի օղը կազմող ոսկրերի կոտրվածքներ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժում:
44. Քացախափոսի կոտրվածքներ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժում:
45. Առաջնային էնդոպրոտեզավորման ցուցումները և եղանակները ազդրի պրոքսիմալ հատվածի կոտրվածքների դեպքում:

46. Ծնկան հողի շրջանի փափուկ հյուսվածքային վնասվածքներ՝ քառազուխ մկանի ջլի, ծնկոսկրի սեփական կապանի, ռետինակուլումների, կողմնային և խաչաձև կապանների, մահիկների վնասվածքներ:
47. Սրունքի ոսկրերի դիաֆիզար կոտրվածքներ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժում, առանձնահատկությունները:
48. Կրունկոսկրի և վեզոսկրի կոտրվածքներ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժում, առանձնահատկությունները:
49. Ծնկոսկրի հողախախտեր, դասակարգում, ախտորոշում, բուժում, ծնկոսկրի սովորության հողախախտ:
50. Ծնկան հողը կազմող ոսկրերի կոտրվածքներ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժում:
51. Պիրոֆոսֆատային արթրոպաթիա (պսևդոպոդագրա), պաթոգենեզ, տարբերակիչ ախտորոշում, բուժում:
52. Հարհողային և ներհողային կալցիֆիկացիա, օսիֆիկացնող միոզիտ:
53. Ռեակտիվ արթրիտներ, պաթոգենեզ, տարբերակիչ ախտորոշում, բուժում:
54. Շարժումների խանգարումներ՝ կոնտրակտուրա, անկիլոզ, սինոստոզ, պատճառները, բուժման եղանակները:
55. Ազդրի բնածին հողախախտ, ախտորոշման ժամանակակից եղանակներ, բուժման մոտեցումները:
56. Դյուպուիտրենի կոնտրակտուրա, պաթոգենեզ, ախտորոշում, բուժում:
57. Ֆիբրոզ օստեոդիսպլազիա (Լիխտենշտեյն-Բրայցևի հիվանդություն):
58. Խոնդրոմա, օստեոխոնդրոմա (ոսկրաաճառային էկզոստոզ), խոնդրոբլաստոմա, խոնդրոմիքսոմի ֆիբրոմա, տարբերակիչ ախտորոշում, բուժում:
59. Դիսխոնդրոպլազիա (Օլյեի հիվանդություն):
60. Ճաճանչոսկրի գլխիկի բնածին հողախախտ և ճաճանչ-ծղիկային բնածին սինոստոզ:
61. Սկոլիոզ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժման հիմնական սկզբունքներ:
62. Նյութափոխանակության խանգարումներ, հիպեր- և հիպովիտամինոզներ:
63. Շերտազատող օստեոխոնդրիտ, պաթոգենեզ, տարբերակիչ ախտորոշում, բուժում:
64. Դեգեներատիվ արթրիտ և օստեոարթրիտ, պաթոգենեզ, տարբերակիչ ախտորոշում, բուժում:
65. Պեջետի հիվանդություն, պաթոգենեզ, տարբերակիչ ախտորոշում, բուժում:
66. Նեյրոֆիբրոմատոզ, պաթոգենեզ, տարբերակիչ ախտորոշում, բուժում:
67. Խոնդրոդիստրոֆիա և դիսխոնդրոպլազիա, տարբերակիչ ախտորոշում, բուժում:
68. Կիֆոզ, դասակարգում, ախտորոշում, բուժման հիմնական սկզբունքներ:
69. Մադելունգի դեֆորմացիա, ախտորոշում, բուժում:
70. Մկանային և ոսկրային ծուրվություն, Կլիպպել-Ֆեյլի հիվանդություն:
71. Օստեոխոնդրոպաթիաներ, պաթոգենեզ, փուլերը, տարբերակիչ ախտորոշում, բուժում:
72. Խոշոր հողերի էնդոպրոտեզավորում, ցուցումներն ու նպատակները, էնդոպրոտեզավորման առանձնահատկություններ, սխալներ, բարդություններ:
73. Վիրահատություններ հողերի վրա՝ արթրոտոմիա, պունկցիա, արթրոէրեզ, սինոէրեզ, արթրոէրեզ, հողի ռեզեկցիա, արթրոպլաստիկա:
74. Վիրահատություններ դեֆորմացիաների ժամանակ՝ անկյունային դեֆորմացիաների ժամանակ ուղղիչ ոսկրահատումներ, երկարության անհամաչափությունը շտկող վիրահատություններ (կարճացում, երկարացում):

75. Արթրոսկոպիա, ցուցումներն ու նպատակները, տեխնիկական ապահովումը:
76. Վնասվածքներով հիվանդների կլինիկական հետազոտման առանձնահատկությունները երեխաների մոտ:
77. Ոչ ճիշտ սերտաճած կոտրվածքները երեխաների մոտ, կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
78. Բազկոսկրի պրոքսիմալ հատվածի կոտրվածքները երեխաների մոտ (օստեոէպիֆիզիոլիզներ), դասակարգում, կլինիկա, ախտորոշում, բուժման ժամանակակից եղանակներ, բարդություններ:
79. Բազկոսկրի դիստալ ծայրի կոտրվածքները երեխաների մոտ, դասակարգում, կլինիկա, ախտորոշում, բուժման ժամանակակից եղանակներ, բարդություններ:
80. Նախաբազկի ոսկրերի հոդախախտերը երեխաների մոտ, դասակարգում, կլինիկա, ախտորոշում, բուժման ժամանակակից եղանակներ:
81. Մոնթեջիի վնասվածքը երեխաների մոտ, կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
82. Ճաճանչոսկրի վզիկի կոտրվածքները երեխաների մոտ, կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
83. Անրակի կոտրվածքները երեխաների մոտ, ախտորոշում, բուժման ժամանակակից եղանակներ:
84. Կոնքի ոսկրերի կոտրվածքները երեխաների մոտ (կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը):
85. Ազդրոսկրի պրոքսիմալ հատվածի կոտրվածքները երեխաների մոտ (օստեոէպիֆիզիոլիզ), դասակարգում, կլինիկա, ախտորոշում, բուժման ժամանակակից եղանակներ, բարդություններ:
86. Ազդրոսկրի դիաֆիզար կոտրվածքները երեխաների մոտ, դասակարգում, կլինիկա, ախտորոշում, բուժման ժամանակակից եղանակներ, բարդություններ:
87. Սրունքի ոսկրերի պրոքսիմալ հատվածների կոտրվածքները երեխաների մոտ, դասակարգում, կլինիկա, ախտորոշում, բուժման ժամանակակից եղանակներ, բարդություններ:
88. Ներհոդային կոտրվածքների առանձնահատկությունները երեխաների մոտ:
89. Էպիֆիզիոլիզներ, օսթեոէպիֆիզիոլիզներ (կլինիկա, ախտորոշում, բուժում):
90. Գալեացիի վնասվածքը երեխաների մոտ, կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
91. Ոսկրերի բնածին փխրունություն, կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
92. Մանկական ուղեղային կաթված, կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
93. Ազդրոսկրի գլխիկի օստեոխոնդրոպաթիա (Լեզ-Կալվե-Պերտեսի հիվանդություն), կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
94. Ազդրոսկրի վզիկի պատանեկան էպիֆիզիոլիզ, կլինիկա, ախտորոշում, բուժում
95. Ազդրոսկրի և կոնքի ոսկրերի ոսկրահատումները ազդրի բնածին հոդախախտի բուժման ժամանակ:
96. Ազդրի բնածին հոդախախտի բուժման բարդությունները և դրանց կանխարգելումը:
97. Բնածին ծուռթաթություն (կլինիկա, ախտորոշում, բուժում):
98. Իդիոպաթիկ սկոլիոզ, կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
99. Շալերենգելի հիվանդություն, կլինիկա, ախտորոշում, բուժում:
100. Ողնաշարի զարգացման բնածին արատներ, կլինիկան, ախտորոշումը, բուժումը:

Գրականության ցանկ

1. Ա.Վ.Այվազյան. «Վնասվածքաբանություն և օրթոպեդիա», ձեռնարկ, Երևան, 2011

2. Котельников Г.П., Миронов С.П.Травматология национальное руководство. Москва 2008.
3. Миронов С.П., Котельников Г.П. Ортопедия национальное руководство. Москва 2008.
4. Charles A. Rockwood, Jr.M.D., David P., Green Robert W., Bucholz.Rockwood and green's fractures in adults. Third edition, volum 1,1991
5. Lovell W.W.,Winter R.B., Pediatric Orthopaedics, Third Edition 1990
6. Canale S.T., and Beaty J.H.: Operative pediatric Orthopaedics, Masby –Year book USA, 1991
7. Herring J.A., Tachjian's Pediatric Orthopaedics 4-th edition, 2007
8. Rockwood and Wilkins: Fractures in Children; 7-th edition, USA, 2010.
9. Агаджанян В.В. Политравма, Новосибирск, 2003
10. Агаджанян В.В. Политравма, септические осложнения, Новосибирск, 2005
11. Агаджанян В.В. Политравма: неотложная помощь и транспортировка, Новосибирск, 2008
12. Thomas A.,под ред. С.П.Миронова. Неотложная травматология, Москва, 2006.
13. М.Е.Мюллер, М.Альговер, Р. Шнайдер, Х. Виллингер.Руководство по внутреннему остеосинтезу. Москва, 1996.
14. Л.Н. Соломин. Основы чрескостного остеосинтеза аппаратом Г.А. Илизарова, Санкт-Петербург. 2005.
15. Шапошников Ю.Г. "Травматология и ортопедия" М.Медицина, 1997
16. А.Н. Crenshaw, Campbell's operative orthopaedics, volumes 1-5 1992
17. Timothy D Bunker, W Angus Wallace, Shoulder arthroscopy, 1991
18. Heshmat Shahriaree, O' Connor's Textbook of arthroscopic surgery, 1992
19. Зацепин С.Т. Костная патология взрослых., Москва, 2001
20. Marcove C.R. Atlas of Bone pathology: With Clinical and Radiographic Correlations, Based on Henry L. Jafe's Philadelphia,J.B. Lippincott, USA 1992
21. Древинг Е.Ф. Травматология (Методика занятия физической культурой); М. 2002
Khurana J.S. Bone pathology 2edition, USA, 2009
22. Бубновский С.М. Руководство по кинезитерапии лечение боли в спине и грыж позвоночника; Издание 2-е, дополненное.М. 2004
23. Епифанов В.А. Лечебная физкультура/ учебное пособие для вузов; М. 2002